

Sosiaali- ja terveystk.	§ 90	14.08.2018
Sosiaali- ja terveystk.	§ 114	09.10.2018
Kaupunginhallitus	§ 347	15.10.2018

VASTAUS VALTUUSTOALOITTEESEEN JALKATERVEYDEN EDISTÄMISEKSI

1647/34/2018

SOTEL 14.08.2018 § 90

Valmistelu: palvelupäällikkö Leena Pääkkönen-Tarvainen, puh. 040 4899 992, sähköposti leena.paakkonen-tarvainen@porvoo.fi

Valtuutettu Marianne Korpi (sd) on tehnyt aloitteen toisen jalkaterapeutin tai vähintään puolen (0,5) jalkaterapeutin toimen suuruisesta resurssimäärän lisäyksestä Porvoon Sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Marianne Korpi perustelee jalkaterapiaa toteuttavan henkilöstön lisäämistä jalkaterapiaa tarvitsevien jatkuvalla kasvulla ja hoidon odotusaikojen pituuden lisääntymisellä. Tarpeenlisäykset, hänen arvionsa mukaan johtuvat siitä, että jalkaterapeutin toimen perustamisen yhteydessä luovuttiin kokonaan jalkaterapian ostopalveluista.

Jalkaterapeuttien toteuttamaa hoitoa saavat Porvoossa pääasiassa 2 tyyppin diabeetikot. Diabeteksen pitkälle edenneet seuraukset altistavat pahimmassa tapauksessa jopa alaraaja-amputaatioihin. Resurssin lisäystä tukee se, että jalkaterapeutin vastaanotolle ohjataan myös muista vaikeista jalkojen virheasunnoista ja terveyttä heikentävistä (mm. reuma, CP, MS, ruusuinfektiot, ASO) sairauksista kärsiviä asiakkaita.

Terveysaseman henkilökunnan ja asiakkaiden välillä käytävien elämäntapa-ohjausten tavoitteena on, että jokainen asiakas, jolla on alttius/ vaara joutua jalkaongelmiin saa jo varhain neuvot, opastuksen ja tuen jalkojen itsehoitoon, jalkasairauksiin altistavien sairauksien ennaltaehkäisyyn ja jalkaterveytensä seurantaan.

Mahdollista jalkaterapiaa tarvitsevat asiakkaiden palvelutarve arvioidaan ja määritellään heille sopiva palvelumalli. Hoitavan lääkärin, hoitajan ja asiakkaan kanssa yhteistyössä tehdyn huolellisen palvelutarpeen arvioimisen ja palvelusuunnitelman laatimisen jälkeen keskeisillä asiakasryhmillä on mahdollisuus saada lähetteellä, ostopalveluna toteutettavaa jalkaterapeutista hoitoa, mikäli sitä ei pystytä tarjoamaan kohtuullisessa ajassa omana palveluna. Ostopalvelua tuottavan jalkaterapeutin tulee olla terveydenhuollon ammattihenkilö, jolla on jalkojenhoidon ammattitutkinto.

PORVOON KAUPUNKI

Sosiaali- ja terveystk.	§ 90	14.08.2018
Sosiaali- ja terveystk.	§ 114	09.10.2018
Kaupunginhallitus	§ 347	15.10.2018

Porvoon Sosiaali- ja terveystk:n henkilöstösuunnitelmassa ei lähivuosina löydy jalkaterapeutin uutta vakanssia. Palvelun tarvetta seurataan ja arvioidaan koska tarve on niin suuri, että vakanssin perustamiselle löytyy tuotannolliset ja taloudelliset perusteet.

Liite: Marianne Korven valtuustoaloite

Sosiaali- ja terveystk:n johtaja:

Sosiaali- ja terveystk:n lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että yllä oleva lausunto annetaan vastauksena Marianne Korven valtuustoaloitteeseen.

Päätös:

Sosiaali- ja terveystk:n lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uuteen valmisteluun.

SOTEL 09.10.2018 § 114

Valmistelu: palvelupäällikkö Leena Pääkkönen-Tarvainen, vs. vastaava hoitaja Therese Pihlström ja vs. palvelujohtaja Annika Immonen, puh 0400-126151, sähköposti annika.immonen@porvoo.fi

Valtuutettu Marianne Korpi (sd) teki huhtikuussa 2018 (24.4.2018) aloitteen (Dnro: 1647/34/2018) toisen jalkaterapeutin tai vähintään puolen (0.5) jalkaterapeutin toimen suuruudesta resurssimäärän lisäyksestä Porvoon Sosiaali- ja terveystk:n palveluihin. Sosiaali- ja terveystk:n lautakunta käsitteli asiaa 14.8.2018 § 90 ja palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Aihe on hyvin ajankohtainen, niin potilaan hoidon laadun takaamisessa kun kustannusnäkökulmasta. Esimerkiksi diabeetikon jalkahaavan aiheuttamat kustannukset ovat merkittäviä sekä terveydenhuollolle että muulle yhteiskunnalle.

Jalkaterapeutin palveluita tarjotaan tällä hetkellä Porvoon kaupungissa seuraaville asiakasryhmille:

- Kroonisena perussairautena diabetes, johon liittyen jalkojen riskiluokitus kliinisesti luokka 2 tai 3.
- Toistuvien ruusuinfektioiden ehkäisyn tarve jalkaterapeuttisin keinoin.
- Säännöllisen jalkahoidon tarve jalkojen erityisen vaikeiden virheasentojen aiheuttamien hiertymien tai kovettumien vuoksi.

Sosiaali- ja terveystk.	§ 90	14.08.2018
Sosiaali- ja terveystk.	§ 114	09.10.2018
Kaupunginhallitus	§ 347	15.10.2018

mien ehkäisemiseksi esim. reumapotilailla, CP-potilailla ja MS-potilailla.

- Selvästi heikentynyt valtimoverenkierto alaraajoissa (ASO-tauti) johon liittyy katkokävelyoire ja jalkaterapia-tarve.
- Sisäänkasvava varpaankynsi.

Diabetesta sairastavat potilaat ovat suurin jalkaterapeutin palveluita käyttävä ryhmä. Porvoon kaupungin avoterveydenhuollon terveyspalveluissa on jatkuvasti kehitetty diabetes potilaan palveluita. Tavoitteena on, että hyvällä omahoidon ohjauksella ja omahoitoon sitoutumisella voidaan muun muassa jalkaongelmista aiheutuneita kustannuksia vähentää. Uusille diabetes diagnoosin saaneille potilaille järjestetään kohdennettuja vertaisryhmiä, missä lisätään tietoutta ja pyritään tukemaan terveyttä edistäviä terveysvalintoja. Kyseiseen vertaisryhmätoimintaan kuuluu myös keskeisenä tekijänä jalkaterapeutin pitämä ryhmäluento.

Vastaanotoilla kaikkia diabetes potilaita ohjataan sitoutumaan jalkojen omahoitoon ja ohjeita kerrataan vähintään kerran vuodessa. Diabeteksen vuositarkastuksen yhteydessä suoritetaan jalkojen riskiluokitus käypä hoito ohjeiden mukaisesti. Hoitohenkilökunta on avainasemassa arvioimaan ja toimimaan jo varhaisessa vaiheessa diabeetikoiden jalkaongelmien vähentämiseksi, mihin tarvitaan riittäviä resursseja ja osaavaa henkilökuntaa. Henkilökunnan osaamisen vahvistamiseksi on suunniteltu kohdennettua koulutusta jalkaterveyteen liittyen ja riskiluokituksen suorittamiseen. Takaamalla riittävä ja osaava hoitohenkilökunta voidaan tehostaa jalkaterapeutin resurssin käyttöä, ohjaamalla palvelujen piiriin vain kriteereitä täyttäviä asiakkaita.

Mikäli potilaan jalkaterveyden arviointi edellyttää asiantuntijan osaamista, jatkohoidosta huolehditaan ja ammattilaisen toteamat suuren diabeteksestä johtuvan jalkahaavan riskin omaavat potilaat ohjataan jalkaterapiaan. Palvelujen pääsyyn on tällä hetkellä noin 3 kk:n odotusaika. Kiireellisille asiakkaille pystytään järjestämään tapaaminen nopeamminkin. Keskeiseksi tekijäksi on koettu palvelujen piiriin päässeiden potilaiden hoidon jatkuvuus, että voidaan taata potilaille heidän tarvitsema jatkohoito, mitä on tällä hetkellä voitu tarjota. Porvoon kaupungin koulutetut haavahoitajat osallistuvat myös omalla osaamisellaan jalkaterveyden hoitoon ja sen edistämiseen. Ulkopuolisiin ostopalveluna tuotettuihin jalkaterapiapalveluihin ei ole ollut suurta tarvetta, omavaraisen jalkaterapiapalvelun käynnistymisen myötä.

PORVOON KAUPUNKI

Sosiaali- ja terveystk.	§ 90	14.08.2018
Sosiaali- ja terveystk.	§ 114	09.10.2018
Kaupunginhallitus	§ 347	15.10.2018

Jalkaterapeuttimme tekee 30 h viikossa. Hänen työpanostaan täydentää toinen määräaikaisesti palkattu jalkaterapeutti. Jalkaterapeutilla käyntejä vuonna 2017 oli yhteensä 723 ja asiakkaita 333. Kuluvana vuonna 2018 elokuun loppuun mennessä käyntejä oli yhteensä 921 ja asiakkaita 363 ja heidän keskimääräinen käyntimäärä on ollut noin 2 käyntiä. Mikäli tilastoja verrataan vuonna 2014 valmistuneeseen selvitykseen, ”Jalkojenhoidon nykytila Porvoon sosiaali- ja terveyskeskuksessa”, niin vuonna 2013 annettiin 168 maksusitoumusta jalkahoitoon ja käyntien määrä potilasta kohden oli noin 4-6 käyntiä. 3/2017 perustettu jalkaterapeutin toimi on hyvin vastannut tarpeeseen ja mahdollistanut jalkaterapiapalvelun laajemmalle käyttäjäkunnalle. Jalkaterapeutti tapaa nyt keskimäärin 4 asiakasta kuudessa tunnissa. Käytännössä haaste on mm. se, että jalkaterapeutit ovat jo keväällä suunnitelleet osastonhoitajan kanssa kouluttavansa omat hoitajat arvioimaan asiakkaiden jalat, jotta kriteereissä pysyttäisiin. Koulutus järjestetään syksyllä. Nyt jalkaterapeutille lähetetään myös asiakkaita, jotka eivät täytä kriteereitä.

Keskusteluissa esiin nostettu kielto ostaa jalkaterapiaa ei ole. Asiaa on selvitetty asiasta vastaavan osastonhoitajan kanssa ja ylilääkärin kanssa. Vuonna 2017 kun toimi on perustettu, lääkäreitä on toki ohjattu ensikädessä ohjaamaan potilas omalla jalkaterapeutille. Vuonna 2017 viidelle asiakkaalle on ostettu jalkaterapiaa 605€. Vuonna 2018 ei ole ostettu. Tämän lisäksi on ostettu jalkahoitoa, joka toki on ihan eri asia. Jalkahoitokäyntejä on vuonna 2017 ostettu 27 kpl, yht 3075 € ja 2018 12 käyntiä 1690 € yhteensä. Jalkaterapeutin ostopalveluja on myös saatavissa Porvoossa.

Porvoon sosiaali- ja terveystk:n lähivuosien henkilöstösuunnitelmaan ei ole mitoitettu uutta vakanssia jalkaterapeutille. Tavoitteena on jo olemassa olevan toiminnan kehittäminen ja ennaltaehkäisevän työn vahvistaminen. Jalkaterapiapalvelua seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Mikäli nähdään aihetta tulevaisuudessa lisätä jalkaterapiapalveluita, voidaan ensisijassa turvata lisäpalvelun tarve ostopalveluna.

Liite:

Valtuustoaloite

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Sosiaali- ja terveystk:n lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että ylläoleva lausunto annetaan vastauksena Marianne Korven valtuustoaloitteeseen.

Päätös:

PORVOON KAUPUNKI

Sosiaali- ja terveystk.	§ 90	14.08.2018
Sosiaali- ja terveystk.	§ 114	09.10.2018
Kaupunginhallitus	§ 347	15.10.2018

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti yksimielisesti esittää kaupunginhallitukselle, että ylläoleva lausunto annetaan vastauksena Marianne Korven valtuustoaloitteeseen.

KH 15.10.2018 § 347 Liite:
aloite 24.4.2018

Kaupunginjohtaja:
Kaupunginhallitus päättää antaa yllä olevan sosiaali- ja terveyslautakunnan esityksen vastauksenaan Marianne Korven valtuustoaloitteeseen.

Päätös:
Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti antaa yllä olevan sosiaali- ja terveyslautakunnan esityksen vastauksenaan Marianne Korven valtuustoaloitteeseen.
